

Nieuwsbrief

Nr 7
april 2008

Erfgoed à la Carte in de Zaanstreek is een samenwerking tussen het primair onderwijs en een groot aantal Zaanse erfgoedinstellingen. Met als doel het verankeren van erfgoededucatie in de basisscholen en het ontwikkelen van educatieve projecten voor en met het basisonderwijs. Middels deze nieuwsbrief wordt u op de hoogte gebracht van de laatste ontwikkelingen.

Denkt u dat u een bijdrage kunt leveren aan het project? Wilt u meer informatie? Bel gerust: Marije Visser 06 424 100 66 marijevisser@cultureelerfgoednh.nl

Het erfgoedmenu komt er aan!

Schooljaar 2008/2009 biedt FluXus het *erfgoedmenu* aan, aan alle basisscholen in de Zaanstreek. In het directeuren-overleg van Agora en Opoz is besloten om een vast bedrag per leerling te reserveren voor het *erfgoedmenu*. Elke school kiest uit het menu erfgoedprojecten voor 6 leerjaren. Bijvoorbeeld alle groepen 2, alle groepen 4, alle groepen 5, alle groepen 6, alle groepen 7, alle groepen 8. Ook de scholen die niet bij Agora en Opoz horen, kunnen met het *erfgoedmenu* meedoen.

21 mei 2008 krijgen de scholen de brochure met uitgebreide informatie over de projecten. Er zijn projecten opgenomen van verschillende Zaanse Erfgoedinstellingen.

Een groot aantal projecten zijn ontwikkeld samen met leerkrachten binnen het samenwerkingsverband Erfgoed à la Carte. Daarnaast zijn ook bestaande projecten in het erfgoedmenu opgenomen. In deze nieuwsbrief meer over een aantal leuke nieuwe projecten!

Mensen van vroeger, leskist voor de kleuterbouw

In huis hangen bij de meeste kinderen foto's van zichzelf en hun familie. Portretten, familiekiekjes op vakantie, toen papa nog een baby was etc. Foto's vertellen verhalen over mensen en dingen uit een tijd die geweest is, van lang geleden tot vorige weekend. Het is voor jonge kinderen vaak een raar idee dat ook hun vader en moeder kind zijn geweest, laat staan hun grootouders. In dit project staat de kindertijd van hun opa's en oma's centraal.

Verhaallijn van het project *Mensen van vroeger*.

Als de kinderen zwart-wit foto's in de klas vinden blijken deze bij het fotoboek van Opa B. te horen. Opa B. is ook kind geweest. Hij vertelt over zijn kindertijd in de Zaanstreek. In zijn verhalen maakt hij voortdurend bruggetjes tussen zijn kindertijd in de jaren '50 en het leven van de kinderen nu. Wat is hun dagritme, wat eten ze tussen de middag, waar spelen ze mee, hebben ze zelf wel eens geschaatst, of met het pontje gevaren? Het fotoboek en de handpop opa B. vormen de ruggengraat van het project, waar omheen allerlei activiteiten zijn bedacht.

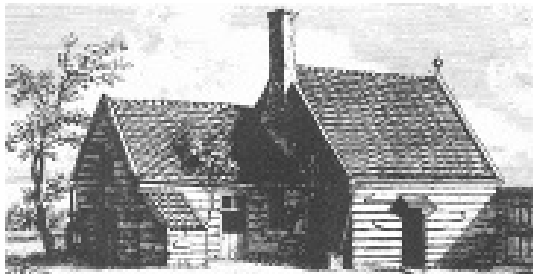
Spullen van vroeger, leskist voor groep 3 & 4

In de klas staat opeens een jutezak met oude spullen. De leerkracht, heeft de buurvrouw geholpen met het opruimen van de zolder. De buurvrouw en de buurman hadden vroeger een banketbakkerij. Ze maakten en verkochten allerlei soorten brood en chocolaatjes. Als kind kwam de leerkracht vaak op bezoek en speelde graag in de bakkerij. Wat moet er met deze spullen gebeuren? Het is toch zonde om alles zomaar weg te gooien? Er zitten herinneringen aan van vroeger. Maar wat is de moeite waard om te bewaren? De leerkracht kan niet kiezen en vraagt hulp van de leerlingen. Leerkracht en leerlingen maken van de spullen een tentoonstelling. Sommige voorwerpen zullen de leerlingen kennen en sommige niet. Verschillende activiteiten rond deze voorwerpen stimuleren het onderzoek naar de herkomst en het gebruik, toen, nu en in de toekomst. Aan de hand van deze activiteiten bepalen de leerlingen uiteindelijk zelf het onderwerp en de collectie voor hun eigen tentoonstelling.

De Scheepsjongens van tsaar Peter, groep 7 & 8

Het programma gaat over scheepsbouw in de 17de eeuw in de Zaanstreek en het bezoek van tsaar Peter aan Zaandam in 1697. Het belang van de scheepsbouw voor de Zaanstreek wordt naast een bezoek aan het Czaar Peterhuisje benadrukt door een rondwandeling langs belangrijke maritieme plekken in de buurt van het huisje.

Het Czaar Peterhuisje is een klein huis met een groots verleden. Dat het bewaard is gebleven dankt het aan zijn beroemde huurder, de Russische tsaar Peter de Grote. Tijdens het bezoek wordt de groep in tweeën verdeeld. Het eerste deel bestaat uit een rondleiding, in het tweede deel wordt er gewerkt. Tijdens de rondleiding wordt verteld over het belang van de scheepsbouw in de 17de eeuw in Zaandam. Aan de hand van archeologische vondsten en reconstructies van een scheepswerf aan de Hogedijk, in combinatie met allerlei gereedschap, wordt dit verloren gegane stuk Zaanse geschiedenis tot leven gewekt. Dankzij het houten huisje komt de sfeer van 350 jaar geleden tot leven.

Ondertussen gaan de andere kinderen aan het werk: er moet gebreeuwd worden. Wat is breeuwen? En hoe moet je dat doen? Hout zet uit als het nat wordt en het krimpt weer als het droog wordt. Dit noemt men het werken van het hout. Door het werken van het hout zullen er kieren tussen de gangen ontstaan en zal het schip gaan lekken. Om dit lekken te voorkomen werden de naden tussen de gangen opgewuld met geteerde hennepvezels. De kinderen moeten samen werken om een optimaal resultaat te krijgen: er moet touw gespleten worden om aan voldoende hennepvezels te komen, de kieren moeten schoongemaakt worden, het werk moet in de naad geslagen worden en bestreken.

Bij de opdrachten wordt de bovenbouw aangesproken als zelfstandig werkende en denkende kinderen. Er is ruimte voor vragen en eigen inbreng. Het programma wordt afgesloten met een Russische 'theeceremonie' en de uitreiking van een diploma voor de scheepsjongens. De groep ontvangt daarbij een speciaal voor dit programma ontwikkelde Waterkrant die gebruikt kan worden bij de verwerking op school of een bezoek aan het Zaanse Museum. De rondwandeling door de buurt kan naar wens voorafgaand of direct na het bezoek plaatsvinden.

Honig Breethuis, voor groep 5 t/m 8

Het Honig Breethuis is een bijzonder Zaanse koopmanshuis met een prachtig uitzicht op de Zaan. Het werd rond 1710 gebouwd door Cornelis Jacobsz. Honig, eigenaar van de witpapiermolen 'De Vergulde Bijkorf'.

Achter de mooie entree gaat een prachtig interieur schuil met beschilderde behangsels, een rijk gedecoreerde tuinkamer, een originele Zaanse smuiger en kasten vol serviezen. De vierde eigenaar, Jacob Cornelisz. Breet, voegde

in 1829 de Zaankamer als 'goedjaarsend' toe aan het huis. Zo zag de woning van een 19e eeuwse Zaanse doopsgezinde koopman er uit.

Het project in het Honig Breethuis bestaat uit een buitenprogramma en een binnenprogramma. De groep wordt voor beide onderdelen in tweeën gesplitst.

Binnenprogramma

In het Honig Breethuis krijgen de leerlingen een rondleiding met als afsluiting een verkleedpartij in 18 eeuws nachtkostuum. In het Honig Breethuis zijn verschillende familiewapens te zien. De kinderen gaan hun eigen familiewapen schilderen en nemen dit als aandenken mee naar school.

Buitenprogramma

Kinderen maken een speurtocht op de Lagedijk over de monumentale gebouwen daar staan o.a. de Bleeke Dood, het Weefhuis, het Raadhuis.

Voor in de agenda:

21 mei Presentatie Erfgoedmenu
15:00 – 17:00 uur
Zaans Museum

Wethouder Ootjers neemt de 1^e brochure met het *erfgoedmenu* in ontvangst.

Daarnaast worden drie nieuwe projecten gepresenteerd en kan er genetwerkt worden tijdens een afsluitende borrel. U ontvangt nog een uitnodiging!

Colofon

Bijdragen van: Angela Manders, Ellen van Veen, Marije Visser
Redactieadres: marijevisser@cultureelerfgoednh.nl
Digitale versie: www.agora-zaanstreek.nl

